

blev der af den ærede Rigsdagsmand for Hjer-ting (København) udtalt det Ønske, at de Adres-fer, der ere indkomne i rigelig Mængde til Thinget, paa Forslages senere Tid maatte finde et mere villigt Øre, end de her havde fundet, og det blev fremsat, som om der virkelig i dem var udtalt et almindeligt stort Folkeønske, som vi ikke her tage fornødent Hensyn til. Det maatte herefter undre mig at høre det ærede Medlem for Nakskov (H. Hage) udtale sig, som om der netop laa et Tryk paa Rigsdagen i den modsatte Retning, idet den offentlige Stemning i Landet skulde kræve en Lov som denne. Det er imidlertid bekjendt, at der i begge Retninger foreligger offentlige Udtalelser, og jeg troer ikke, at man er berettiget til at sige, at vi ikke her i denne Sal vilde laane et villigt Øre til den ene eller den anden af disse Udtalelser. I det mindste har jeg for mit Vedkommende gennemgaaet disse Adresser med megen Omhyggelighed og læst hvert Ord, der er sagt, men jeg tilstaaer, at jeg ikke har kunnet blive overbevist af dem, fordi det, der er fremkommet, ikke er Andet end gamle velkjendte Paaastande, som aldeles ikke vare begrundede, og det uagtet det maatte være Adresserunder- skriverne vittentlig, at det var Paaastande som meget hyppigt vare fremsatte i denne Sal, men ligesaa ofte vare imødegaaede og vare bleve uindkjendte af et Fleertal det ene Aar efter det andet. Man kunde dog vel vente, at Under- skriverne maatte have søgt sig opfordrede til at begrunde dem, naar de vilde fremsætte dem for Rigsdagen, hvor de maatte vide, at disse Paaastande ikke hidtil havde vundet Bifald. Utsaa maa det vel alene være ved Antallet af Under- skriverne, at disse Adresser skulle virke; men i saa Henseende er det jo bekjendt, at Antallet i Forhold til Folketallets store Medlemsantal er meget ringe. Det er jo desuden ogsaa en Sag, hvor det, ikke engang om der var et langt større Tal, vilde have saa meget at sige med Under- skrivernes Mængde; thi vi tvivle ikke om, at der er mange Steder i Landet, hvor der ikke er Trang til en Lov som denne, men vi ere overbeviste om, at der ere andre Steder, hvor der er Trang dertil, og at den der er berettiget til den Tydbestignelse, som vi søge at give den ved

denne Lov, og det kan Under- skrivernes Antal ikke modbevise. Dertil kommer, at i aandelige Forhold er det jo ofte Tilfældet, at hvor Trangen ikke føles, kan den ligesuldt være tilstede, ja, maaskee endog allermeest. Men Betydningen af disse Under- skriver paa Adresserne taber heller ikke ganske Bidd, naar man lægger Mærke til den Strømning, der er gaaet i modsat Retning, og som det ærede Medlem for Nakskov (H. Hage) hentydede til, saameget mere som flere af Adresserne netop ere fra Egne, hvor der har været afholdt offentlige, talrige besøgte Møder, paa hvilke de forskjellige Ansøuelser have fundet begavede Ordførere, saa at de ere bleve omhyggelig drøftede, inden Afstemning har fundet Sted for og imod, og paa hvilke dog det langt overveiende Fleertal har erklæret sig for Frimenigheder. Man maa da vel spørge: Hvorfor have disse Under- skriver af Adresserne ikke gjort sig den Uleilighed at komme til disse offentlige Møder, hvortil ogsaa de vare indbudte, for der at gjøre deres Ansøuelser gjældende med Ord eller Stemmer. Det er ganske vist nemt at sidde hjemme og skrive under, men man kan ikke forlange, at der skal tillægges dens Stemme, som skriver under hjemme, uden at man har Visshed for, at han har faaet Sagen tilfulde belyst, den samme Betydning som den Stemme, der afgives offentlig, efterat Sagen har været drøftet fra begge Sider. De mange offentlige Forhandlinger og Afstemninger maae derfor nødvendigvis have en langt større Vægt end disse Adresser.

Den samme ærede Rigsdagsmand for Hjer-ting udtalte sig i meget varme og stærke Udtryk mod dette Forslag i dets Heelhed og dælede navnlig ved det saa ofte behandlede Spørgsmaal angaaende Fortolkningen af Grundlovens § 75. Jeg har tidligere haft Leilighed til at udtale mig i modsat Retning og netop ogsaa ligeoverfor det ærede Medlem, og jeg skal derfor ikke komme tilbage dertil, saameget mere som, hvad jeg kunde have at sige, allerede er anført af andre ærede Talere, men naar han, da han sidste Gang havde Ordet, meente i et Brudstykke af Biskop Grundvigs Tale i Folke-thingets 2den Samling at kunne finde noget særdeles Træffende og hyderligt Slaende for